

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΙΡΑΝΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Περιοδική Επισκόπηση

Τίρανα: 05.03.2018

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Σαράντης Μοσχόβης, Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Σαράντης Μοσχόβης, Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Χ. Αργυροπούλου, Γραμματέας ΟΕΥ Α'

*Σε περίπτωση αναδημοσίευσης
να αναφέρεται η πηγή*

Διεύθυνση: Rruga Ibrahim Rugova, Sky Tower, Tirana
Τηλ.: +3554 2228980, 2247323, Fax: +3554 2228979,
E-mail: ecocom-tirana@mfa.gr

Κατηγορίες πληροφόρησης

Οικονομικό περιβάλλον

Εμπόριο - Επενδύσεις

Ευρωπαϊκές & Διεθνείς Σχέσεις

Ενέργεια

Κατασκευές

Μεταφορές - Τηλεπικοινωνίες

Τράπεζες - Ασφάλειες

Άλλοι τομείς

Εκδηλώσεις & εκθέσεις

Αναλυτικά Περιεχόμενα

1. Οικονομικό περιβάλλον	4
- Οικονομική ανάπτυξη κατά το γ' τρίμηνο του 2017.....	4
- Οι επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από το φόρο κερδών.....	5
- Τροποποιήσεις στη φορολογική νομοθεσία το 2018.....	5
- Οι επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από το φόρο κερδών.....	6
- Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή.....	6
- Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	6
2. Εμπόριο – Επενδύσεις.....	7
- Εξωτερικό εμπόριο εμπορευμάτων.....	7
- Ξένες επιχειρήσεις στην Αλβανία.....	8
- Οι εξελίξεις της αγοράς στα επενδυτικά κεφάλαια.....	9
3. Ευρωπαϊκές & Διεθνείς Σχέσεις	9
- Υπογραφή Μνημονίου συνεργασίας σε στρατηγικούς τομείς με την Ιταλία (Τίρανα 19/2/2018).....	9
- Έντονο ιταλικό επιχειρηματικό ενδιαφέρον για την αλβανική αγορά	10
4. Ενέργεια	10
-Υπογραφή Συμφωνίας Κατανομής Παραγωγής (PSC) για υδρογονάνθρακες μεταξύ Α/Υπουργείου Υποδομών και Ενέργειας και της εταιρείας SHELL στο Block 4	10
-Eurostat: Η Αλβανία 2η στην Ευρώπη στην παραγωγή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.....	12
5. Κατασκευές.....	12
- Οικοδομικές άδειες.....	12
- Ο Δείκτης Κόστους Κατασκευής για Κατοικίες.....	12
6. Μεταφορές – Τηλεπικοινωνίες	13
- Στατιστικές μεταφορών.....	13
-18,4% αυξήθηκε ο αριθμός των χρηστών του διαδικτύου από τα κινητά.....	14
7. Τράπεζες – Ασφάλειες	14
- Οι πιστωτές έχουν το δικαίωμα μετατροπής του δανείου σε άλλο νόμισμα.....	14
- Το τραπεζικό σύστημα επιβεβαιώνει την καλή κεφαλαιοποίησή του.....	15

- Η δραστηριότητα του τραπεζικού τομέα αυξήθηκε κατά 4%.....	15
- Πώληση της θυγατρικής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην Αλβανία (Banka NBG Albania) στην American Bank of Investments (ABI).....	15
- Ανάπτυξη της ασφαλιστικής αγοράς της Αλβανίας (Ιανουάριος - Νοέμβριος 2017).	16
8. Άλλοι τομείς	17
- Εθνικό Σχέδιο Α/Κυβέρνησης για τον Αγροτικό Τομέα έτους 2018 – Προοπτικές συνεργασίας..	17
-Η στήριξη του τομέα φασόν έχει δώσει αποτελέσματα.	17
-1111 αιτήσεις για καταχώριση εθνικού εμπορικού σήματος.	18
- Από την 1η Ιανουαρίου 2018, οι πολίτες και οι επιχειρήσεις στα Τίρανα θα πληρώνουν τα τέλη ύδρευσης με νέες τιμές.	18
9. Εκδηλώσεις & εκθέσεις	19
- Επίσκεψη 30μελούς αποστολής στην 27η Διεθνής Έκθεση AGROTICA (Θεσ/νίκη, 1-4.2.2018). 19	
- Επιχειρηματική αποστολή ιταλικών επιχειρήσεων στα Τίρανα (18-20.2.2018).	20

1. Οικονομικό περιβάλλον

- Οικονομική ανάπτυξη κατά το γ' τρίμηνο του 2017.

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) κατά το γ' τρίμηνο του 2017 κατέγραψε αύξηση κατά 3,55% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2016. Στην εν λόγω ανάπτυξη την κύρια συνεισφορά προσέφεραν οι κλάδοι: εμπόριο, διαμονή και εστίαση και μεταφορές κατά +0,90 ποσοστιαίες μονάδες, δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση και υγεία κατά +0,89 ποσοστιαίες μονάδες, κατασκευές κατά +0,68 ποσοστιαίες μονάδες, επαγγελματικές δραστηριότητες και διοικητικές υπηρεσίες κατά +0,20 ποσοστιαίες μονάδες, λοιπές υπηρεσίες κατά +0,15 ποσοστιαίες μονάδες, χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες κατά +0,13 ποσοστιαίες μονάδες, πληροφόρηση και επικοινωνία κατά +0,10 ποσοστιαίες μονάδες και γεωργία, δασοπονία και αλιεία κατά +0,07 ποσοστιαίες μονάδες. Αρνητικά συνέβαλαν οι δραστηριότητες της βιομηχανίας, ενέργειας και νερού κατά -0,12 ποσοστιαίες μονάδες και ακίνητης περιουσίας κατά -0,02 ποσοστιαίες μονάδες. Οι καθαρές φορολογίες στα προϊόντα συνέβαλαν θετικά κατά +0,57 ποσοστιαίες μονάδες.

Οι κύριοι κλάδοι της οικονομίας για το γ' τρίμηνο του 2017 σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2016 εμφανίζονται ως εξής:

Οι δραστηριότητες της γεωργίας, της δασοκομίας και της αλιείας κατέγραψαν αύξηση κατά 0,52%. Οι δραστηριότητες της βιομηχανίας, ενέργειας και ύδρευσης κατέγραψαν μείωση κατά 1,12%, κυρίως δε στην ηλεκτρική ενέργεια, η οποία κατέγραψε μείωση κατά 36,14%, στην εξορυκτική βιομηχανία με μείωση 7,54%, ενώ η βιομηχανία επεξεργασίας σημείωσε αύξηση κατά 9,98%. Η κατασκευαστική δραστηριότητα κατέγραψε αύξηση κατά 7,64%, κυρίως λόγω των ιδιωτικών επενδύσεων που αφορούν στον ΤΑΡ, καθώς και τα δημόσια έργα. Οι κατηγορίες των δραστηριοτήτων εμπορίου, διαμονής και εστίασης, καθώς και μεταφορών σημείωσαν αύξηση κατά 5,03%, κυρίως λόγω των υπηρεσιών διαμονής και εστίασης, οι οποίες σημείωσαν αύξηση κατά 24,78%, καθώς και λόγω του χονδρικού εμπορίου, των χερσαίων και θαλασσιών μεταφορών. Οι κατηγορίες των δραστηριοτήτων πληροφόρησης και επικοινωνίας παρουσίασαν αύξηση κατά 3,54%, καθώς και η χρηματοοικονομική και ασφαλιστική δραστηριότητα με αύξηση κατά 6,75%, ενώ η κτηματομεσιτική δραστηριότητα μείωση κατά 0,36%. Η κατηγορία των επαγγελματικών δραστηριοτήτων και διοικητικών υπηρεσιών κατέγραψε αύξηση κατά 3,44% λόγω της δραστηριότητας της ταξιδιωτικής και τουριστικής πρακτορείας, ενώ αντίθετα σημειώθηκε μείωση της δραστηριότητας των Call Center. Οι κατηγορίες των δραστηριοτήτων της δημόσιας διοίκησης, παιδείας και υγείας κατέγραψαν αύξηση κατά 8,43%, καθώς και οι κατηγορίες των δραστηριοτήτων από λοιπές υπηρεσίες όπως τέχνη και ψυχαγωγία, οικογενειακές δραστηριότητες, οικογενειακές δραστηριότητες για ίδια χρήση, δραστηριότητες εθνικών οργανισμών, οι οποίες κατέγραψαν αύξηση κατά 6,73%. Ο καθαρός φόρος επί των προϊόντων κατέγραψε αύξηση κατά 4,45%.

Όσον αφορά τις μεταβολές σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ο δείκτης Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος κατέγραψε αύξηση κατά 0,38%. Οι δραστηριότητες της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας αυξήθηκαν κατά 1,43%, ενώ οι δραστηριότητες της βιομηχανίας, ενέργειας και ύδρευσης μειώθηκαν κατά 8,97%, καθώς και η κατασκευαστική δραστηριότητα, η οποία σημείωσε μείωση κατά 6,13%. Οι δραστηριότητες του εμπορίου, της διαμονής και εστίασης και των μεταφορών αυξήθηκαν κατά 3,30%, ενώ οι δραστηριότητες της πληροφόρησης και επικοινωνίας μειώθηκαν κατά 2,31%. Η χρηματοοικονομική και ασφαλιστική δραστηριότητα παρουσίασε αύξηση κατά 4,07%, ενώ η κτηματομεσιτική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 0,92%. Οι κατηγορίες των επαγγελματικών δραστηριοτήτων και διοικητικών υπηρεσιών εμφανίζονται με αύξηση κατά 4,70%, καθώς και οι δραστηριότητες της δημόσιας διοίκησης, εκπαίδευσης και υγείας με αύξηση κατά 5,20%. Οι κατηγορίες των δραστηριοτήτων άλλων υπηρεσιών όπως τέχνη, και ψυχαγωγία, οικογενειακές δραστηριότητες, οικογενειακές δραστηριότητες για ίδια χρήση, δραστηριότητες

εθνικών οργανισμών, κατέγραψαν αύξηση κατά 5,10%. Ο καθαρός φόρος επί των προϊόντων μειώθηκε κατά 4,81%.

ΑΕΠ σύμφωνα με τη μέθοδο δαπανών.

Η καταγραφή του ΑΕΠ κατά τη μέθοδο των δαπανών κατά το γ' τρίμηνο του 2017 σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2016 έχει ως εξής:

Η ιδιωτική κατανάλωση αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο μερίδιο των δαπανών σημειώνοντας αύξηση κατά 3,25%.

οι δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 4,42%.

Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αυξήθηκε κατά 3,78%.

Οι εξαγωγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 11,42%, ενώ οι εισαγωγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 9,57%.

- Οι επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από το φόρο κερδών.

Οι τροποποιήσεις οι οποίες έχουν εγκριθεί σχετική με τη φορολογία εισοδήματος ευνοούν δύο επιχειρηματικές κατηγορίες, τις εγκαταστάσεις διαμονής τεσσάρων και πέντε αστέρων, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που αναπτύσσουν δραστηριότητες στον τομέα της παραγωγής / ανάπτυξης λογισμικού. Στο πλαίσιο του νέου φορολογικού πακέτου, οι εγκαταστάσεις διαμονής, ήτοι ξενοδοχεία/ θέρετρα τεσσάρων και πέντε αστέρων απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος, εφόσον φέρουν εμπορικό σήμα με διεθνή εμπορική επωνυμία.

Η απαλλαγή από τον φόρο επί των κερδών για την εν λόγω κατηγορία θα ισχύσει για περίοδο 10 ετών και θα αρχίσει να ισχύει από την έναρξη της οικονομικής δραστηριότητας του καταλύματος. Προκειμένου να αναπτυχθούν και να τονωθούν τα νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής / ανάπτυξης λογισμικού, ο φόρος επί του κερδών διαμορφώνεται στο 5%.

- Τροποποιήσεις στη φορολογική νομοθεσία το 2018.

Οι τροποποιήσεις αφορούν στη διαχείριση των οχημάτων πολυτελείας και στην κατάργηση του τέλους για τις δικαστικές υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, πολυτελή αυτοκίνητα θεωρούνται έως 4 + 1, τα οποία πληρούν τουλάχιστον ένα από τα κριτήρια: κυλίνδρους από 3000 cm³ και πάνω, αξία / τιμή ίση ή μεγαλύτερη από 5.000.000 ΑΛΛ. Μετά τις αλλαγές, το κριτήριο "4 + 1" αντικαθίσταται με το κριτήριο "6 + 1".

Η Διεύθυνση Υπηρεσιών Οδικών Μεταφορών ως αρμόδια για την είσπραξη του τέλους εγγραφής και του ετησίου τέλους πολυτελών οχημάτων, έχει εκφράσει ανησυχία για το αίτημα των ιδιοκτητών οχημάτων να μπορούν να προβούν σε τροποποιήσεις των οχημάτων που έχουν κυλίνδρους 3000 cm³ και άνω ή την αξία / τιμή ίση ή μεγαλύτερη από 5.000.000 ΑΛΛ, σε σχέση με τον αριθμό των θέσεων, προκειμένου να αποφύγουν τη νέα φορολογία.

Σύμφωνα με την Διεύθυνση Υπηρεσιών Οδικών Μεταφορών υπάρχουν περίπου 909 ταξινομημένα επιβατικά αυτοκίνητα χωρητικότητας 6 + 1, τα οποία έχουν υποστεί τροποποιήσεις για την αποφυγή του εν λόγω φόρου. Η απώλεια εσόδων από τον κρατικό προϋπολογισμό ανέρχεται σε 19.000.000 ΑΛΛ λόγω της μη φορολόγηση αυτών των οχημάτων, τα οποία πρέπει να θεωρούνται πολυτελή αυτοκίνητα.

Η κατάργηση του τέλους για τις δικαστικές υπηρεσίες θα ρυθμίζεται σε ξεχωριστό νόμο, ορίζοντας ότι το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού καλύπτει τις αμοιβές για πράξεις και υπηρεσίες της διοίκησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της εισαγγελίας και του συμβολαιογράφου που θα ισχύουν από της 1η Ιουνίου 2018.

- Οι επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από το φόρο κερδών.

Οι τροποποιήσεις οι οποίες έχουν εγκριθεί σχετική με τη φορολογία εισοδήματος ευνοούν δύο επιχειρηματικές κατηγορίες, τις εγκαταστάσεις διαμονής τεσσάρων και πέντε αστέρων, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που αναπτύσσουν δραστηριότητες στον τομέα της παραγωγής / ανάπτυξης λογισμικού. Στο πλαίσιο του νέου φορολογικού πακέτου, οι εγκαταστάσεις διαμονής, ήτοι ξενοδοχεία/ θέρετρα τεσσάρων και πέντε αστέρων απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος, εφόσον φέρουν εμπορικό σήμα με διεθνή εμπορική επωνυμία.

Η απαλλαγή από τον φόρο επί των κερδών για την εν λόγω κατηγορία θα ισχύσει για περίοδο 10 ετών και θα αρχίσει να ισχύει από την έναρξη της οικονομικής δραστηριότητας του καταλύματος. Προκειμένου να αναπτυχθούν και να τονωθούν τα νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής / ανάπτυξης λογισμικού, ο φόρος επί του κερδών διαμορφώνεται στο 5%.

- Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή.

Η ετήσια μεταβολή του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Δεκέμβριο του 2017 ήταν 2,4%. Η μεγαλύτερη αύξηση των τιμών παρατηρείται στην Κατηγορία "τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά" (κατά 5,5%) ακολουθούμενη από τις κατηγορίες "ενοικίαση, νερό, καύσιμα και ενέργεια" (κατά 2,1%), "μεταφορές" (κατά 1,5%) "εκπαίδευση" (κατά 0,9%), "αλκοολούχα ποτά και καπνός" (κατά 0,7%) κ.λπ. Εν τω μεταξύ, οι τιμές της κατηγορίας "έπιπλα και συντήρηση" κατέγραψαν μείωση κατά 0,6%.

Τον Δεκέμβριο του 2017, η μηνιαία μεταβολή του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ήταν 1,0%. Η εν λόγω μεταβολή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τιμών της κατηγορίας "τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά" κατά 2,2%.

Η μέση ετήσια αύξηση του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά το 2017 ήταν 3,2%.

- Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή κατά τον Δεκέμβριο του 2017 έφτασε 104,0, σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2016.

Τον Δεκέμβριο του 2017, η ετήσια μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή ήταν 1,8%, ενώ κατά το προηγούμενο έτος η εν λόγω μεταβολή ήταν 2,2%.

Η μέση ετήσια αύξηση των τιμών το 2017 ήταν 2,0% από 1,3% το 2016.

Ο αντίκτυπος των κυριότερων κατηγοριών στην ετήσια μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή.

Η ετήσια αύξηση των τιμών τον Δεκέμβριο του 2017 επηρεάστηκε κυρίως από την κατηγορία "τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά" κατά +1,13 ποσοστιαίες μονάδες. Οι τιμές της κατηγορίας "ενοικίαση, ύδρευση, καύσιμα και ενέργεια" συνέβαλαν κατά +0,45 ποσοστιαίες μονάδες. Οι τιμές της κατηγορίας "Μεταφορές" συνέβαλαν κατά +0,13 ποσοστιαίες μονάδες. Οι τιμές της κατηγορίας "αλκοολούχα ποτά και καπνός", "ενδύματα και υποδήματα", "εκπαίδευση" και "ξενοδοχεία, καφετέριες και εστιατόρια" συνέβαλαν κατά +0,02 ποσοστιαίες μονάδες η καθεμία. Οι τιμές των κατηγοριών "διάφορα εμπορεύματα και υπηρεσίες" και "επικοινωνία" συνεισέφεραν κατά + 0,01 ποσοστιαίες μονάδες έκαστη.

Ετήσιες αλλαγές των κυριότερων κατηγοριών:

Σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2016, η μεγαλύτερη αύξηση των τιμών παρατηρήθηκε στην κατηγορία "τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά" κατά 2,8% ακολουθούμενη από τις κατηγορίες "ενοικίαση, ύδρευση, καύσιμα και ενέργεια" κατά 2,2%, "μεταφορά" κατά 2,1%, "ενδύματα και υποδήματα" και "εκπαίδευση" κατά 0,6% η καθεμία τους, "αλκοολούχα ποτά και καπνός" και "ξενοδοχεία, καφετέριες και εστιατόρια" κατά 0,5% έκαστη. Εντός της κατηγορίας των τροφίμων, οι τιμές της υποκατηγορίας "φρούτα" αυξήθηκαν κατά 20,1%, ακολουθούμενη από τις υποκατηγορίες "ψάρια" κατά 5,5%, "λαχανικά και πατάτες" κατά

3,5%, "κρέας" κατά 1,7% κ.λπ. Από την άλλη πλευρά, οι τιμές της υποκατηγορίας "ζάχαρη, μαρμελάδες και γλύκα" κατέγραψαν μείωση κατά 1,8% κ.λπ.

Η μηνιαία μεταβολή του δείκτη ήταν + 1,0%.

Σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2017, η μεγαλύτερη αύξηση των τιμών παρατηρήθηκε στην κατηγορία "τρόφιμα και ποτά" κατά 1,8%, ακολουθούμενη από την κατηγορία "ενδύματα και υποδήματα" κατά 1,3%, η κατηγορία "ενοίκιαση, ύδρευση, καύσιμα και ενέργεια" κατά 1,0%. Οι τιμές των κατηγοριών "μεταφορά" και "υγεία" σημείωσαν μείωση κατά 0,1% εκάστη.

2. Εμπόριο – Επενδύσεις

- Εξωτερικό εμπόριο εμπορευμάτων.

Κατά τη διάρκεια του 2017, οι εξαγωγές εμπορευμάτων ανήλθαν σε αξία στα 273 δισ. ΑΛΛ, καταγράφοντας μια αύξηση κατά 12,1%, ενώ οι εισαγωγές εμπορευμάτων ανήλθαν σε 626 δισ. ΑΛΛ, σημειώνοντας αντίστοιχα αύξηση κατά 8,1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κατά συνέπεια, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου ανήλθε στα 353 δισ. ΑΛΛ σημειώνοντας αύξηση κατά 5,2% σε σύγκριση με το 2016.

Οι κατηγορίες των προϊόντων που επηρέασαν θετικά στην ετήσια αύξηση των εξαγωγών ήταν: "οικοδομικά υλικά και μέταλλα" κατά +4,9 ποσοστιαίες μονάδες, "υφάσματα και υποδήματα" κατά +4,4 ποσοστιαίες μονάδες, "τρόφιμα, ποτά, καπνός" κατά +1,9 ποσοστιαίες μονάδες. Στην ετήσια μεταβολή των εξαγωγών αρνητικά επηρέασε η κατηγορία: "ορυκτά, καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια" κατά -1,4 ποσοστιαίες μονάδες.

Εξάλλου, όλες οι κατηγορίες προϊόντων επηρέασαν θετικά την ετήσια αύξηση των εισαγωγών, αλλά κυρίως τα: "Ορυκτά, καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια" κατά +2,8 ποσοστιαίες μονάδες, "υφάσματα και υποδήματα" κατά +1,2 ποσοστιαίες μονάδες, "χημικά και πλαστικά προϊόντα" κατά +1,2 ποσοστιαίες μονάδες.

Οι εμπορικές ανταλλαγές, κατά το 2017, αντιστοιχούν στο 66,3% του συνόλου των ανταλλαγών με τις χώρες της ΕΕ. Ειδικότερα, οι εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ αντιστοιχούσαν στο 77,1% των συνολικών εξαγωγών και οι εισαγωγές από τις χώρες της ΕΕ στο 61,6% των συνολικών εισαγωγών. Κύριοι εμπορικοί εταίροι ήταν η Ιταλία (36,2%), η Ελλάδα (6,8%), η Γερμανία (6,8%) και η Κίνα (6,4%).

Τον Δεκέμβριο του 2017, οι εξαγωγές εμπορευμάτων ανήλθαν στην αξία των 22 δισ. ΑΛΛ, καταγράφοντας αύξηση κατά 0,6%, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους και μείωση κατά 13,5%, σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2017. Οι εισαγωγές των εμπορευμάτων τον Δεκέμβριο του 2017 ανήλθαν σε 61 δισ. ΑΛΛ, σημειώνοντας αύξηση κατά 8,9% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος και κατά 11,1%, σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2017. Το εμπορικό έλλειμμα του εν λόγω ανέρχεται σε 39 δισ. ΑΛΛ, καταγράφοντας αύξηση 14,2% σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2016 και 32,5%, σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2017.

Ο αντίκτυπος των κυριότερων κατηγοριών στην ετήσια μεταβολή των εξαγωγών:

Η ετήσια αύξηση των εξαγωγών κατά 0,6% τον εν λόγω μήνα επηρεάστηκε κυρίως από τις κατηγορίες: "κλωστοϋφαντουργία και υποδήματα" με +4,6 ποσοστιαίες μονάδες, "τρόφιμα, ποτά και καπνός" με +1,9 ποσοστιαίες μονάδες, "οικοδομικά υλικά και μέταλλα" με +1,8 ποσοστιαίες μονάδες. Η κατηγορία που έχει επηρεάσει αρνητικά την ετήσια μεταβολή των εξαγωγών ήταν "ορυκτά, καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια" κατά -10,5 ποσοστιαίες μονάδες.

Ο αντίκτυπος των κυριότερων κατηγοριών στην ετήσια μεταβολή των εισαγωγών:

Η ετήσια αύξηση των εισαγωγών κατά 8,9% τον εν λόγω μήνα επηρεάστηκε κυρίως από τις κατηγορίες: "ορυκτά, καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια" κατά +7,6 ποσοστιαίες μονάδες, "τρόφιμα, ποτά, καπνός" κατά +0,9 ποσοστιαίες μονάδες, "χημικά και πλαστικά προϊόντα" κατά + 0,4 ποσοστιαίες μονάδες. Η ετήσια μεταβολή των εισαγωγών επηρεάστηκε αρνητικά από την κατηγορία: "οικοδομικά υλικά και μέταλλα" κατά -3,2 ποσοστιαίες μονάδες.

Οι επιδόσεις του εξωτερικού εμπορίου σε σχέση με τις χώρες εταίρους

Κατά τη διάρκεια του 2017, οι χώρες με τις οποίες η Αλβανία είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στις εξαγωγές σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος ήταν : η Ιταλία με (9,9%), το Κοσσυφοπέδιο με (26,0%) και η Ισπανία με (87,5%). Ενώ οι χώρες με τις οποίες οι εξαγωγές είχαν τη μεγαλύτερη μείωση ήταν: η Τουρκία με (-24,0%), η Ελβετία με (-48,0%) και η Ολλανδία με (-4,0%).

Κατά τη διάρκεια του 2017, οι χώρες με τις οποίες η Αλβανία είχε τη μεγαλύτερη αύξηση των εισαγωγών σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος ήταν: η Ιταλία με (5,7%), η Τουρκία με (11,2%) και η Ελλάδα με (9,2%). Ενώ οι χώρες με τις οποίες οι εισαγωγές είχαν τη μεγαλύτερη μείωση ήταν: η Γερμανία με (-7,7%), η Κίνα με (-2,6%) και η Γαλλία με (-4,4%).

Τον Δεκέμβριο του 2017, οι εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ αντιστοιχούσαν στο 78,3% των συνολικών εξαγωγών και οι εισαγωγές από τις χώρες της ΕΕ αντιπροσώπευαν το 62,0% των συνολικών εισαγωγών. Οι κυριότεροι εμπορικοί εταίροι ήταν η Ιταλία με (34,6%), η Κίνα με (6,8%), η Ελλάδα με (6,5%) και η Γερμανία με (6,3%).

- Ξένες επιχειρήσεις στην Αλβανία.

Το Ινστιτούτο Στατιστικής της Αλβανίας (INSTAT), σε συνεργασία με την Τράπεζα της Αλβανίας, δημοσίευσε για πρώτη φορά σε ειδική έκδοση τους κύριους δείκτες σχετικά με τις ξένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που λειτουργούν στην Αλβανία.

Συγκεκριμένα, κατά το 2016, οι ξένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες αντιστοιχούσαν στο 16% της συνολικής απασχόλησης και συνεισέφεραν στο 22,7% στο συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών.

Οι επιχειρήσεις με 100% ξένη ιδιοκτησία καλύπτουν το 71,4% των συνολικών ξένων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών, ενώ οι κοινοπραξίες με ξένη πλειοψηφία αντιστοιχούν στο 14% των εν λόγω επιχειρήσεων. Στο τέλος του 2016, ο αριθμός των ξένων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών μειώθηκε κατά 5,1% σε σύγκριση με το 2015. Κατά το 2016 το μεγαλύτερο ποσοστό των ξένων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών καταλαμβάνει η Ιταλία και η Ελλάδα με 56,5% των επιχειρήσεων, το 60,5% της απασχόλησης, το 61,1% των εξαγωγών και το 47,5% των εισαγωγών.

Ξένες Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες

Το 2016, οι επιχειρήσεις από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιστοιχούν στο 2,5% περίπου των συνολικών ενεργών επιχειρήσεων στην Αλβανία και στο 70% των ξένων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών.

Οι επιχειρήσεις που προέρχονται από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων αντιστοιχούν στο 10,9% των ξένων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών, ενώ οι επιχειρήσεις από άλλες χώρες αντιστοιχούν στο 19,1%.

Στην αλβανική οικονομία, οι επιχειρήσεις από τις χώρες της ΕΕ κυριαρχούν, έναντι των ξένων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών, στις άλλες υπηρεσίες (24,3%), στο εμπόριο (18,6%) και στη βιομηχανία (13,6%).

Ως προς το μέγεθος των επιχειρήσεων, με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούν, κατά το 2016, οι μικρές επιχειρήσεις από τις χώρες της ΕΕ κάλυπταν το 77,1% του συνόλου των επιχειρήσεων της ΕΕ, ενώ οι μεγάλες εταιρείες το 1,3%. Το εν λόγω ποσοστό των μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων συνδέεται με την οικονομική τους δραστηριότητα.

Οι βασικοί οικονομικοί δείκτες των ξένων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών.

Το 2016, οι ξένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες αντιστοιχούσαν στο 16% της συνολικής απασχόλησης, έναντι 17,7% το 2015. Οι καθαρές πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν από τις ξένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες αντιστοιχούν στο 22,7% των καθαρών πωλήσεων κατά το 2016, και στο 24,6% κατά το 2015, ενώ το ποσοστό των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν από τις ξένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες ήταν 46,9% των συνολικών επενδύσεων του 2016, και 42% κατά το 2015.

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ)

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) αποτελούν βασικό παράγοντα της διεθνούς οικονομίας. Τα αξιόπιστα στοιχεία των άμεσων ξένων επενδύσεων ήταν πάντα απαραίτητα για τους ιθύνοντες για τη χάραξη των πολιτικών προσέλκυσης και αξιοποίησης των ξένων επενδύσεων. Τα αποθέματα των ΑΞΕ αυξήθηκαν κατά 14% το 2016 σε σύγκριση με το 2015. Στα τέλη του 2016, οι χώρες της ΕΕ αντιστοιχούσαν στο μεγαλύτερο μέρος του αποθέματος (59,3%), όπου κυριαρχούσε η Ελλάδα και η Ολλανδία με 21,7% και 12,6% αντίστοιχα.

Η εμπορική δραστηριότητα των επιχειρήσεων.

Κατά το 2016, οι εξαγωγές των ξένων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών αντιστοιχούσαν στο 48,2% των εξαγωγών, έναντι 58,8% το 2015, ενώ οι εισαγωγές των εν λόγω επιχειρήσεων στο 29% των εισαγωγών, έναντι 28,7% το 2015.

- Οι εξελίξεις της αγοράς στα επενδυτικά κεφάλαια.

Στις 30.09.2017, στην αγορά λειτουργούσαν τρία επενδυτικά κεφάλαια, το επενδυτικό ταμείο "Raiffeisen Prestige", το επενδυτικό ταμείο "Raiffeisen Invest Euro" υπό τη διαχείριση των επενδυτικών κεφαλαίων της εταιρείας "Raiffeisen Invest" και το "Credins Premium" υπό τη διαχείριση της εταιρείας διαχείρισης "Credins Invest".

Σύμφωνα με την ανάλυση των στοιχείων της αγοράς της 30.09.2017, η καθαρή αξία ενεργητικού των επενδυτικών κεφαλαίων ανήλθε περίπου σε 73,60 δισ. ΑΛΛ καταγράφοντας μια αύξηση των 8,2 δισ. ΑΛΛ ήτοι αύξηση κατά 12,49% σε σύγκριση με την 31.12.2016. Εκπεφρασμένη σε ευρώ, το συνολικό καθαρό ενεργητικό ανέρχεται σε €551 εκατ.

Στην εν λόγω αγορά κυριαρχούν οι επενδύσεις σε κρατικά ομόλογα που αντιστοιχούν στο 62,53% του ενεργητικού των ταμείων, σημειώνοντας αύξηση 9,19% σε σύγκριση με της 31.12.2016.

Ο αριθμός των μελών που έχουν επενδύσει στα Επενδυτικά Ταμεία ήταν 31.710 στις 30.09.2017, ήτοι αύξηση 8,35% σε σχέση με την 31.12.2016, εκ των οποίων το 99,98% ήταν μεμονωμένοι επενδυτές.

3. Ευρωπαϊκές & Διεθνείς Σχέσεις

- Υπογραφή Μνημονίου συνεργασίας σε στρατηγικούς τομείς με την Ιταλία (Τίρανα 19/2/2018)

Κατά τη διάρκεια Επιχειρηματικού Φόρουμ στα Τίρανα, υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Ιταλικού Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης και του Αλβανικού Υπουργείου Οικονομικών και Οικονομίας για την προώθηση της διμερούς οικονομικής συνεργασίας σε στρατηγικούς τομείς, όπως εμπόριο, επενδύσεις, αγρο-βιομηχανία, ενέργεια και υποδομές. Σημειώνεται ότι ο Ιταλός Γενικός Γραμματέας για την Οικονομική Ανάπτυξη κ. Ivan Scalfarotto, συνοδευόταν από 200 ιταλικές επιχειρήσεις και φορείς. Ο Α/ΠΘ, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του σημείωσε το σημαντικό αναπτυξιακό δυναμικό και τις άφθονες επενδυτικές ευκαιρίες που προσφέρει η Αλβανία στους τομείς της ενέργειας, της εξόρυξης ορυκτών και μεταλλευμάτων, στη γεωργία και στη βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων, ενώ παράλληλα κάλεσε τις ιταλικές επιχειρήσεις να επενδύσουν στον τουριστικό τομέα, ο οποίος θεωρείται τομέας προτεραιότητας για τη χώρα. Αναφέρθηκε, εν προκειμένω, στην ιδιαίτερα ευνοϊκή νομοθεσία που ισχύει για τις επενδύσεις

στον τομέα του τουρισμού, καθώς και στα σχέδια της Α/Κυβέρνησης με σκοπό τη διαμόρφωση ενός πακέτου κινήτρων για επενδύσεις στον αγροτουρισμό με βάση το ιταλικό μοντέλο. Ολοκληρώνοντας την ομιλία του σημείωσε ότι οι επενδύσεις στην Αλβανία ήταν ασφαλείς και εγγυημένες, ενόψει των ευνοϊκών προοπτικών της αλβανικής οικονομίας, καθώς και της ολοκλήρωσης των μεταρρυθμίσεων στη Δικαιοσύνη, η οποία αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την εγγύησή τους.

- Έντονο ιταλικό επιχειρηματικό ενδιαφέρον για την αλβανική αγορά

Η Ιταλία είναι μακράν ο πρώτος εμπορικός εταίρος της Αλβανίας. Σύμφωνα με την Α/Στατιστική Αρχή, κατά το 2017, η αξία των α/εισαγωγών από την Ιταλία ανήλθε σε 1,348 δισ. ευρώ με μερίδιο 28,62% (Ελλάδα: 375 εκατ. ευρώ και μερίδιο 7,97%). Παράλληλα, η Ιταλία κατατάσσεται στην 1η θέση ως χώρα προορισμού των αλβανικών εξαγωγών με αξία 1,098 δισ. ευρώ και μερίδιο 53,50% (Ελλάδα: 87 εκατ. ευρώ και μερίδιο 4,25%). Εξάλλου, ο συνολικός όγκος διμερούς εμπορίου Ιταλίας – Αλβανίας είναι περίπου 2,5 δισ. ευρώ, ενώ ο αντίστοιχος μεταξύ Ελλάδας – Αλβανίας είναι 462 εκατ. ευρώ.

Όσον αφορά στον τομέα των επενδύσεων, σύμφωνα με τα διαθέσιμα ετήσια στοιχεία της ΤτΑ έτους 2016, η Ιταλία κατατάσσεται στην 4η θέση με συνολικό επενδυμένο κεφάλαιο 604 εκατ. ευρώ (Ελλάδα: 1,23 δις ευρώ). Τα αντίστοιχα ποσά για το γ' τρίμηνο του 2017 είναι για μεν την Ιταλία 639 εκατ. ευρώ, για δε την Ελλάδα 1,26 δις ευρώ.

Σύμφωνα με την Α/Στατιστική Αρχή και το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων, στην Αλβανία, κατά το 2016, επί συνόλου 2.661 ενεργών επιχειρήσεων με ιταλική συμμετοχή, το 68% είχε δραστηριότητα στον τομέα των υπηρεσιών, ενώ το 32% στην παραγωγή αγαθών. Αντίστοιχα, κατά το 2016, οι επιχειρήσεις με ελληνική συμμετοχή στη χώρα ήταν 521, εκ των οποίων 72% με δραστηριότητα στον τομέα των υπηρεσιών και 28% στην παραγωγή αγαθών.

Σε κάθε περίπτωση αξίζει να σημειωθεί το έντονο ενδιαφέρον της Ιταλίας για την αλβανική αγορά, το οποίο φροντίζει να ενισχύει κατά τακτά χρονικά διαστήματα παρά: α) το μικρό μέγεθος της αλβανικής αγοράς, β) την συντριπτική υπεροχή της στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών με την Αλβανία, γ) την εξίσου σημαντική επενδυτική της παρουσία, δ) την ενεργή συμμετοχή της ιταλικής Υπηρεσίας Αναπτυξιακής Συνεργασίας σε αναπτυξιακά προγράμματα, ε) την σημαντική πολιτιστική δραστηριότητα από το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο, στ) την καθιέρωση του ιταλικού τρόπου ζωής (life style) στα μεγάλα αστικά κέντρα της Αλβανίας (ιταλικά εστιατόρια, κυριαρχία ιταλικών κρασιών κλπ), ζ) το εξίσου μεγάλο ποσοστό του αλβανικού πληθυσμού, που ομιλεί την ιταλική γλώσσα, αλλά και τα πολυάριθμα ινστιτούτα εκμάθησης της ιταλικής γλώσσας, καθώς και η) τη γέφυρα φιλίας, λόγω του αλβανικού μεταναστευτικού ρεύματος, δεδομένα, που έχουν καθιερώσει την Ιταλία ως στρατηγικό εμπορικό εταίρο της Αλβανίας.

4. Ενέργεια

-Υπογραφή Συμφωνίας Κατανομής Παραγωγής (PSC) για υδρογονάνθρακες μεταξύ Α/Υπουργείου Υποδομών και Ενέργειας και της εταιρείας SHELL στο Block 4

Μετά από διετή περίοδο διαπραγματεύσεων, υπεγράφη Συμφωνία Κατανομής Παραγωγής (Production Sharing Contract - PSC) μεταξύ του Α/Υπουργείου Υποδομών και Ενέργειας και του πετρελαϊκού κολοσσού SHELL. Τα εγκαίνια για τις έρευνες υδρογονανθράκων πραγματοποιήθηκαν στο Block 4 στο Shpirag, στην περιοχή Μπερατίου, νότια των Block 2-3, παρουσία του Α/ΠΘ. Σε μια εποχή μειωμένης δραστηριότητας λόγω χαμηλών τιμών πετρελαίου, οι επενδύσεις της εταιρείας στην έρευνα

υδρογονανθράκων στην Αλβανία συνεχίζονται λόγω των υψηλών προσδοκιών, που έχουν δημιουργηθεί από τα αποτελέσματα των ερευνών για τα Block 2 και 3.

Ο Α/ΠΘ, κ. Edi Rama, ανέφερε ότι η εν λόγω Συμφωνία αξιοποίησης φυσικών πόρων της Αλβανίας θέτει τις βάσεις για αμοιβαία οφέλη για τα δύο μέρη. Ειδικότερα, αναμένεται να συμβάλει στην ανάπτυξη της αλβανικής οικονομίας, στην δημιουργία θέσεων εργασίας και στη βελτίωση της ζωής της τοπικής κοινωνίας. Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της SHELL προβλέπει επενδύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση, οδική ασφάλεια, πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη και υποστήριξη για την ανάπτυξη μικρών επιχειρήσεων στην περιοχή.

Παράλληλα, ο Α/ΠΘ τόνισε ότι η επένδυση αυτή θα προσελκύσει το ενδιαφέρον και άλλων επενδυτών όχι μόνο στον πετρελαϊκό, αλλά και σε άλλους τομείς. Ομοίως, ο Α/Υπουργός Υποδομών και Ενέργειας, κ. Gjilkuqi ανέφερε ότι αυτή η σύμβαση, η οποία είναι στην πραγματικότητα η πρώτη που η SHELL κάνει απευθείας με την αλβανική Κυβέρνηση, αποτελεί απτή απόδειξη της εμπιστοσύνης, που επιδεικνύουν μεγάλοι επενδυτές στο επιχειρηματικό περιβάλλον της Αλβανίας.

Τα πρώτα στάδια του έργου εστιάζουν στην διερεύνηση του δυναμικού του υπόγειου δικτύου και εν συνεχεία θα ξεκινήσουν οι έρευνες και οι γεωτρήσεις, οι οποίες εφόσον αποβούν επιτυχείς, θα έχουν σημαντικά οικονομικά οφέλη σε ολόκληρη τη χώρα. Οι έρευνες στο Block 4 θα διεξαχθούν σε 3 φάσεις, συνολικής διάρκειας 7 ετών και με ελάχιστη οικονομική δέσμευση 42,5 εκατ. δολάρια. Η διάρκεια της σύμβασης προβλέπεται να είναι 25ετής, αναλόγως και με τα αποτελέσματα των ερευνών.

Σημειώνεται ότι η ιστορία της Shell στην Αλβανία ξεκίνησε το 1994 με την εξερεύνηση δύο Block "B" και "F". Η Shell Upstream Albania B.V αφού ολοκλήρωσε τότε τις σεισμικές έρευνες, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Αλβανία, λόγω των ταραχών του 1997.

Το 2012, η Shell Upstream Albania B.V. επέστρεψε στην Αλβανία σε συνεργασία με την канаδική εταιρεία Petromanias. Συγκεκριμένα, οι δυο εταιρείες ήταν συμβαλλόμενα μέρη σε σύμβαση με βάση το μοντέλο κοινής κατανομής παραγωγής (Production Sharing Contract - PSC) για από κοινού χερσαίες έρευνες και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στην Αλβανία στα Block 2-3. Από τον Φεβρουάριο του 2012 συμμετείχαν σε κοινή συμφωνία λειτουργίας (JOA) για τα Block 2-3 PSC. Τον Αύγουστο του 2015, απέκτησαν το δικαίωμα για σύμβαση κοινής χρήσης χερσαίας παραγωγής για το Block 4 Right στην Αλβανία. Τα μερίδια συμμετοχής των εταιρειών Petromanias και Shell ήταν αντίστοιχα 25% και το 75%.

Τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα τεσσάρων ετών προκάλεσαν το ενδιαφέρον πολλών εταιρειών για περαιτέρω έρευνες πετρελαίου στην Αλβανία και τελικά οδήγησαν στην αγορά όλων των δικαιωμάτων μετοχών της Petromanias από τη Shell, τον Μάρτιο του 2016, έναντι 45 εκατ.δολαρίων. Σύμφωνα με τα πρώτα διαθέσιμα στοιχεία, το κόστος λειτουργίας στο Shriag-4 εκτιμάται σε 72 εκατ. δολάρια με γεωτρήσεις σε βάθος άνω των 6.100 μέτρων.

Σημειώνεται ότι τα αποθέματα της Αλβανίας σε πετρέλαιο εκτιμώνται σε 220 εκατ. βαρέλια και σε φυσικό αέριο σε 5,7 εκατ. κ.μ., το δε πεδίο υδρογονανθράκων στο Patos – Marinza, κοντά στην νοτιοδυτική πόλη της Αλβανίας Fier, το οποίο ανακαλύφθηκε το 1928, θεωρείται το μεγαλύτερο χερσαίο πεδίο στην ηπειρωτική Ευρώπη.

Με την επένδυση της Shell στην Αλβανία, η Ολλανδία κατατάσσεται μεταξύ των τριών πρώτων επενδυτών στην Αλβανία, μετά την Ελλάδα και τον Καναδά. Σύμφωνα πάντως με τα στοιχεία γ' τριμήνου 2017 της TTA, μετά και την εξαγορά της канаδικής εταιρείας ερευνών και εξόρυξης υδρογονανθράκων Bankers Petroleum από κινεζικές εταιρείες, Ολλανδία και Καναδάς κατατάσσονται στη δεύτερη θέση με 826 εκατ. ευρώ, η καθεμία, επενδυμένο κεφάλαιο στην Αλβανία (Ελλάδα: 1,26 δις ευρώ). Οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ Αλβανίας – Ολλανδίας είναι μηδαμινές (όγκος εμπορίου 2017: 45 εκατ. ευρώ, Ελλάδα:462 εκατ. ευρώ).

-Eurostat: Η Αλβανία 2η στην Ευρώπη στην παραγωγή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Η Αλβανία είναι μία από τις ευρωπαϊκές χώρες με το μεγαλύτερο μερίδιο ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Ινστιτούτου (Eurostat).

Ειδικότερα, η Αλβανία κατατάσσεται δεύτερη, μετά την Ισλανδία, μεταξύ των χωρών της Ευρώπης στη χρήση καθαρής ενέργειας κατέχοντας μερίδιο 69,4% στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Το υψηλό μερίδιο ενέργειας από ΑΠΕ στην Αλβανία οφείλεται στο γεγονός, ότι η εγχώρια παραγωγή βασίζεται κατά 100% στις μονάδες υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με την Eurostat, στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 28 το μερίδιο ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές ανέρχεται σε μόλις 17%, ποσοστό ωστόσο που είναι δύο φορές υψηλότερο από το 2014. Ο στόχος της ΕΕ είναι η παραγωγή ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές να φθάσει το 20% μέχρι το 2020 και το 27% μέχρι το 2030

5. Κατασκευές

- Οικοδομικές άδειες.

Κατά το γ' τρίμηνο του 2017 εγκρίθηκαν συνολικά 310 οικοδομικές άδειες για νέα κτίρια, έναντι 145 αδειών κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του 2016. Ο εν λόγω δείκτης, το γ' τρίμηνο του 2017, σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, σημείωσε αύξηση 113,8%.

Η επιφάνεια των αδειών οικοδομής που εγκρίθηκαν για τα νέα κτίρια ήταν περίπου 350.153 m², έναντι 75.321 m² κατά το γ' τρίμηνο του 2016. Ο εν λόγω δείκτης, σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά περίπου 4 φορές.

Η αξία των οικοδομικών αδειών που εγκρίθηκαν για τα κτίρια και τις μηχανικές εργασίες το γ' τρίμηνο του 2017 ανέρχεται σε 14.291.360 ΑΛΛ περίπου, έναντι 8.658.250 ΑΛΛ κατά το γ' τρίμηνο του 2016.

Ο εν λόγω δείκτης, σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 65,1%.

- Ο Δείκτης Κόστους Κατασκευής για Κατοικίες.

Ο Δείκτης Κόστους Κατασκευής, κατά το γ' τρίμηνο του 2017, έφτασε τα 103,1 σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2011 (Πρώτο Τρίμηνο 2011 = 100).

Η ετήσια μεταβολή του δείκτη κόστους κατασκευής για το γ' τρίμηνο του 2017 ήταν 0,5%.

Ο δείκτης της Κατηγορίας "Λοιπές Δαπάνες" αυξήθηκε κατά 1,8% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, ενώ ακολουθεί η Κατηγορία "Δαπάνες Μισθοδοσίας" και "Εξοδα Υλικών", κατά 1,6% και 1,3% αντίστοιχα. Σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2016, η μεγαλύτερη ετήσια μείωση παρατηρήθηκε στην Κατηγορία "Εξοδα Μεταφοράς" κατά 1,4%, ενώ ακολουθεί η Κατηγορία "Μηχανικά έξοδα" κατά 0,3%.

Το γ' τρίμηνο του 2017, η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη κόστους κατασκευής ήταν 0,1%.

Σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2017, η Κατηγορία "Υλικές Δαπάνες" αυξήθηκε κατά 0,2%. Ενώ οι Κατηγορίες "Εξοδα Μισθοδοσίας", "Μηχανικές Δαπάνες", "Εξοδα Μεταφοράς" και "Κόστος Ενέργειας" δεν παρουσιάζουν μεταβολή σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

6. Μεταφορές – Τηλεπικοινωνίες

- Στατιστικές μεταφορών.

Ο όγκος φορτωθέντων/ εκφορτωθέντων εμπορευμάτων σε λιμάνια, τον Νοέμβριο του 2017 ήταν 342 χιλιάδες τόνοι.

Κατά την διάρκεια του 11/μηνου του 2017, ο όγκος των φορτωθέντων/ εκφορτωθέντων εμπορευμάτων στα λιμάνια ήταν 3,7 εκατομμύρια τόνοι, σημειώνοντας αύξηση κατά 8,3% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2016.

Το λιμάνι του Δυράχιου καταλαμβάνει το 93,5%, όλων των φορτωθέντων/ εκφορτωθέντων εμπορευμάτων σε όλους τους λιμένες κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2017.

Ο όγκος των σιδηροδρομικής μεταφερόμενων εμπορευμάτων ήταν 3,5 εκατ. τόνοι - χιλιόμετρο, ήτοι σημείωσαν αύξηση περίπου 4 φορές σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2016.

Κατά την διάρκεια των του 11/μηνου του 2017, ο εν λόγω όγκος ήταν 24 εκατ. τόνοι-χιλιόμετρο, ήτοι σημείωσαν αύξηση κατά περίπου 3 φορές σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2016.

Τον Νοέμβριο του 2017, ο όγκος των εμπορευμάτων που μεταφέρθηκαν αεροπορικώς ήταν 190 τόνοι, ήτοι αύξηση κατά 6,7% σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2016.

Κατά την διάρκεια του 11/μηνου του 2017, 2.048 τόνοι εμπορευμάτων μεταφέρθηκαν αεροπορικώς, σημειώνοντας αύξηση κατά 3,5% σε σύγκριση με τη χρονική περίοδο του 2016.

Ο αριθμός των πτήσεων που πραγματοποιήθηκαν τον Νοέμβριο του 2017 ήταν 1.872, σημειώνοντας αύξηση 4,5% σε σχέση με τον Νοέμβριο του 2016.

Κατά την διάρκεια του 11/μηνου του 2017, πραγματοποιήθηκαν 22.180 πτήσεις, καταγράφοντας αύξηση κατά 9,8%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Το Νοέμβριο, ο αριθμός των επιβατών που ταξίδεψαν αεροπορικώς ήταν 186.164, σημειώνοντας αύξηση κατά 5,9% σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2016.

Κατά τη διάρκεια του 11/μηνου του 2017, οι αεροπορικές μεταφορές επιβατών αντιπροσωπεύουν το 61,7% των συνολικών μεταφορών. Ο αριθμός των επιβατών που ταξίδεψαν αεροπορικώς, κατά τη διάρκεια των έντεκα μηνών του 2017, ήταν 2.410.997, καταγράφοντας αύξηση κατά 21,2%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Ο αριθμός των επιβατών που ταξίδεψαν με θαλάσσια γραμμή τον Νοέμβριο του 2017 ήταν 51.749 άτομα σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2016, ο εν λόγω δείκτης αυξήθηκε κατά 9,1%.

Κατά την διάρκεια των έντεκα μηνών του 2017, 1.431.999 επιβάτες ταξίδεψαν δια θαλάσσης, καταγράφοντας αύξηση κατά 18,8% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Εξαγωγή / Εισαγωγή εμπορευμάτων σύμφωνα με τον τρόπο μεταφοράς.

Τον Νοέμβριο του 2017, η αξία των εμπορεύσιμων εμπορευμάτων (εξαγωγή και εισαγωγή) ήταν 80 δισ. ΑΛΛ και 52,7% των οποίων μεταφέρθηκαν δια θαλάσσης.

Εξαγωγές εμπορευμάτων.

Τον Νοέμβριο του 2017, τα προϊόντα που εξήχθησαν δια θαλάσσης αντιπροσώπευαν το 62,2%, οδικώς 36,3% και αεροπορικώς 0,5%.

Τα εμπορεύματα που εξήχθησαν οδικώς τον Νοέμβριο του 2017 αυξήθηκαν κατά 26,8%, ενώ δια θαλάσσης αυξήθηκαν κατά 40,0% σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2016.

Κατά τη διάρκεια των έντεκα μηνών του 2017, τα προϊόντα που εξήχθησαν δια θαλάσσης αντιπροσώπευαν το 62,8%, οδικώς 35,9% και αεροπορικώς 0,5%.

Τα εξαγόμενα εμπορεύματα οδικώς, κατά την διάρκεια των έντεκα μηνών του 2017, αυξήθηκαν 26,0%, ενώ δια θαλάσσης αυξήθηκαν κατά 8,9%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Εισαγωγές εμπορευμάτων

Τον Νοέμβριο του 2017, τα εμπορεύματα που εισήχθησαν δια θαλάσσης αντιστοιχούσαν στο 48,2%, οδικώς στο 44,2% και αεροπορικώς στο 2,5%.

Τα εμπορεύματα που εισήχθησαν σιδηροδρομικώς το Νοέμβριο του 2017 αυξήθηκαν κατά 5 φορές, ενώ δια θαλάσσης αυξήθηκαν κατά 6,0% σε σύγκριση με το Νοέμβριο του 2016.

Κατά την διάρκεια του 11/μηνου του 2017, τα εμπορεύματα που εισήχθησαν δια θαλάσσης αντιστοιχούσαν στο 48,9%, οδικώς στο 44,0% και αεροπορικώς στο 2,8%.

Τα εμπορεύματα που εισήχθησαν σιδηροδρομικώς, κατά τη διάρκεια των έντεκα μηνών του 2017, αυξήθηκαν κατά 102,2% και οδικώς αυξήθηκαν κατά 13,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

-18,4% αυξήθηκε ο αριθμός των χρηστών του διαδικτύου από τα κινητά.

Κατά 18,4% αυξήθηκε ο αριθμός των χρηστών του διαδικτύου από τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας κατά το γ' τρίμηνο του 2017. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Αρχής Ηλεκτρονικών και Ταχυδρομικών Επικοινωνιών (ΑΚΕΡ), 2,16 εκατ. καταναλωτές στη χώρα έχουν 3G και 4G πρόσβαση στο διαδίκτυο από κινητά τηλέφωνα.

Η υπηρεσία ευρυζωνικού Internet από τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας παρέχεται από τέσσερις φορείς.

Η αγορά του Διαδικτύου αναπτύσσει επίσης σταθερές υπηρεσίες, ενώ ο αριθμός των συνδρομητών στα μέσα του 2017 ανερχόταν στους 288.000, ήτοι αυξημένος κατά 3% κατά το γ' τρίμηνο και κατά 10% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Η ΑΚΕΡ αναφέρει ότι έχει αυξηθεί το τμήμα των χρηστών με ολοκληρωμένες υπηρεσίες, διαδίκτυο, τηλέφωνο και τηλεόραση.

Ο αριθμός των συνδρομητών που έλαβαν όλες αυτές τις υπηρεσίες ταυτόχρονα ανήλθε σε 98.000, σημειώνοντας ετήσια αύξηση 23%.

7. Τράπεζες – Ασφάλειες

- Οι πιστωτές έχουν το δικαίωμα μετατροπής του δανείου σε άλλο νόμισμα.

Στα καταναλωτικά και ενυπόθηκα δάνεια αναγνωρίζεται ανά πάσα στιγμή, το δικαίωμα μετατροπής τους σε άλλο νόμισμα.

Προκειμένου να αποφευχθούν οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι, η Τράπεζα της Αλβανίας προωθεί ορισμένες τροποποιήσεις στον πιστωτικό κανονισμό, προκειμένου να είναι δυνατή η μετατροπή του δανείου στο νόμισμα στο οποίο εισπράττει ο πελάτης το εισόδημα του. Μια άλλη καινοτομία είναι ότι στις συμβάσεις πίστωσης πρέπει να αναγνωρίζεται στους πελάτες το δικαίωμα να μπορούν να αλλάζουν ελεύθερα την εγγύηση την οποία έχουν καταβάλει υπέρ της τράπεζας.

Όσον αφορά τα δάνεια σε νόμισμα διαφορετικό από εκείνο του εισοδήματος του πελάτη, οι τράπεζες θα πρέπει επίσης να ενημερώνουν τους πελάτες τους στην περίπτωση που οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών ή των επιτοκίων προκαλούν αύξηση του ύψους της δόσης πάνω από το 20% της αρχικής που προβλέπεται κατά την υπογραφή της σύμβασης δανείου, προκειμένου ο πελάτης να γνωρίζει τους κινδύνους που προκύπτουν από τις διακυμάνσεις της συναλλαγματικής ισοτιμίας ή των επιτοκίων στο μέλλον.

- Το τραπεζικό σύστημα επιβεβαιώνει την καλή κεφαλαιοποίησή του.

Η μείωση των ζημιών στο αποθεματικό ταμείο των μη εξυπηρετούμενων δάνειων αύξησε τα κέρδη του τραπεζικού συστήματος για το 2017.

Σύμφωνα με στοιχεία της Αλβανικής Ένωσης Τραπεζών, τα κέρδη κατά το 10/μηνιο 2017 ανήλθαν σε 18,9 δισ. ΑΛΛ ή €140 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 127% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Η βελτίωση του δείκτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων έχει μειώσει τις ζημιές κατά το 9/μηνιο του 2017 κατά 90% περίπου σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, με αποτέλεσμα την αύξηση των εσόδων για τις τράπεζες.

Το γεγονός αυτό δηλώνει σαφώς τη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων του τραπεζικού τομέα στη χώρα, ο οποίος συνεχίζει να διατηρεί υψηλά επίπεδα κεφαλαιοποίησης.

- Η δραστηριότητα του τραπεζικού τομέα αυξήθηκε κατά 4%.

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Αλβανίας, κ. Sejko δήλωσε ότι τα περιουσιακά στοιχεία του τραπεζικού τομέα σημείωσαν ετήσια αύξηση της τάξεως του 4%, ενώ συγχρόνως βελτιώνονται η χρηματοοικονομική κατάσταση του τομέα και η κεφαλαιοποίηση της δραστηριότητας.

Εστιάζοντας σε άλλους τραπεζικούς δείκτες, ο κ. Sejko ανέφερε ότι σε ετήσια βάση οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 2,7%, καθώς οι δύο τύποι καταθέσεων, τόσο σε ΑΛΛ όσο και σε ξένο νόμισμα, αυξήθηκαν κατά 1,4% και 3,9% αντίστοιχα. Τα μακροπρόθεσμα δάνεια έχουν κυριαρχήσει στον δανεισμό, ενώ αντίθετα οι βραχυπρόθεσμες και οι μεσοπρόθεσμες λήξεις έχουν συρρικνωθεί. Οι χορηγήσεις προς τα νοικοκυριά αυξήθηκαν κατά 4,6%, ενώ οι πιστώσεις προς επιχειρήσεις μειώθηκαν κατά 1,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Ο Α/Διοικητής σημείωσε μεταξύ των πιο σημαντικών εξελίξεων του έτους το κλείσιμο με τον δείκτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων μειωμένο σε 14,4%, έναντι 18,23% την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

Ο Α/Διοικητής εξήγγειλε επίσης την ίδρυση της Αρχής Επείγουσας Παρέμβασης στη χώρα, καθώς και τη δημιουργία του "Ταμείου Παρεμβάσεων Έκτακτης Ανάγκης", το οποίο θα χρηματοδοτείται μέσω τακτικών ετήσιων συνεισφορών του τραπεζικού τομέα.

- Πώληση της θυγατρικής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην Αλβανία (Banka NBG Albania) στην American Bank of Investments (ABI).

Ανακοινώθηκε την Παρασκευή 2/2/2018, η υπογραφή της σύμβασης πώλησης της κατά 100% θυγατρικής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ETE) στην Αλβανία, Banka NBG Albania στην American Bank of Investments (ABI). Η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης της ETE και σύμφωνα με τις σχετικές δεσμεύσεις προς τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση, η συναλλαγή έχει θετική επίδραση στο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας CET 1 της ETE (με βάση το τρίτο τρίμηνο του 2017), ενώ υπόκειται στις συνήθεις κανονιστικές και λοιπές εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένων εγκρίσεων από (i) την Κεντρική Τράπεζα της Αλβανίας, (ii) την Επιτροπή Ανταγωνισμού της Αλβανίας. Η Εταιρεία UBS Limited ενεργεί ως αποκλειστικός χρηματοοικονομικός σύμβουλος της ETE αναφορικά με τη συναλλαγή, ενώ οι εταιρείες Freshfields Bruckhaus Deringer LLP και CR Partners ενεργούν ως διεθνείς και τοπικοί νομικοί σύμβουλοι αντίστοιχα. Η εταιρεία Κεραμείς & Συνέταιροι ενεργεί ως νομικός σύμβουλος της ABI.

Υπενθυμίζεται ότι η NBG Albania ξεκίνησε τις εργασίες της στην Αλβανία το 1996 ως υποκατάστημα της ETE στα Τίρανα, προκειμένου να εξελιχθεί το 2012 σε ανεξάρτητη τράπεζα με πλήρη αδειοδότηση και έκτοτε λειτουργεί ως 100% θυγατρική της ETE. Η NBG Albania προσφέρει ένα ευρύ φάσμα

χρηματοπιστωτικών προϊόντων προς ιδιώτες και εταιρικούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων προϊόντων δανεισμού, καταθέσεων, χρηματοδότησης εμπορικών συναλλαγών και διαχείρισης διαθεσίμων και χρηματαγορών.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι η American Bank of Investments SA είναι 100% θυγατρική της Tranzit Sh.p.k., ενός αλβανικού μη τραπεζικού χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που επικεντρώνεται στην παροχή ευέλικτων επιλογών χρηματοδότησης σε εταιρείες και ιδιώτες. Συγκεκριμένα, η ABI διαθέτει τραπεζική άδεια για δραστηριότητες δανειοδότησης και καταθέσεων, υπηρεσίες πληρωμών στην Αλβανία και στο εξωτερικό, καθώς και λοιπές τραπεζικές εργασίες σύμφωνα με τους νόμους της Αλβανίας.

- Ανάπτυξη της ασφαλιστικής αγοράς της Αλβανίας (Ιανουάριος - Νοέμβριος 2017).

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2017, η ασφαλιστική αγορά ανήλθε σε 14,290 εκατ. ΑΛΛ ήτοι κατά 6,85% υψηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016. Εξάλλου, ο αριθμός των εκδοθέντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων έφτασε τα 1.136.689, σημειώνοντας αύξηση κατά 14,06% κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2016.

Η αγορά συνέχισε να κυριαρχείται από την Εταιρεία Ασφαλιστική (εκτός της Ασφαλιστικής Ζωής), η οποία κατείχε το 92,57% του συνολικού όγκου των ασφαλιστρών, ενώ το μερίδιο της αγοράς της ασφάλισης ζωής και αντασφάλισης ήταν 7,15% και 0,29% αντίστοιχα του συνολικού όγκου των ασφαλιστρών. Τα μερίδια αγοράς των προαιρετικών και υποχρεωτικών ασφαλιστικών μεικτών ασφαλιστρών ανήλθαν σε 37,85% και 62,15% αντίστοιχα.

Το σύνολο των πληρωτέων αποζημιώσεων ήταν περίπου 4.360 εκατ. ΑΛΛ ήτοι αυξημένα κατά 16,36% σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2016.

Υποχρεωτική ασφάλιση αυτοκινήτων

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2017, τα ασφάλιστρα για την υποχρεωτική ασφάλιση αυτοκινήτων ανήλθαν σε 8.882 εκατ. ΑΛΛ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 6,89% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

Εξάλλου, τα ακαθάριστα ασφάλιστρα από την ασφάλιση της αστικής ευθύνης των επιβατών αυξήθηκαν κατά 8,30%, καθώς και ο αριθμός των ασφαλιστικών συμβάσεων κατά 7,37%.

Ωστόσο, τα ακαθάριστα ασφάλιστρα από τη συνοριακή ασφάλιση μειώθηκαν κατά 6,54%, ενώ ο αριθμός των συμβάσεων αυξήθηκε κατά 7,17%.

Τέλος τα ακαθάριστα ασφάλιστρα για την εξασφάλιση της πράσινης κάρτας αυξήθηκαν κατά 5,92%, όπως και ο αριθμός των συμβάσεων αυξήθηκε κατά 4,30%.

Προαιρετική ασφάλιση

Κατά την ίδια περίοδο, τα προαιρετικά ασφάλιστρα ανήλθαν σε 5.409 εκατ. ΑΛΛ ήτοι 6,79% περισσότερα από την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, καθώς και ο αριθμός των ασφαλιστικών συμβάσεων κατά 22,50%. Παράλληλα, η μη εθελοντική ασφάλιση σημείωσε αύξηση 2,89% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Κατά την περίοδο αναφοράς, τα συνολικά έσοδα από τα χαρτοφυλάκια ακινήτων, ασφάλειες ευθύνης και εγγυήσεων ανήλθαν περίπου σε 2.357 εκατ. ΑΛΛ. Το μεγαλύτερο μερίδιο (74,71%) του εν λόγω χαρτοφυλακίου κάλυψε πυρκαγιές και άλλες ζημιές ιδιοκτησίας, ενώ ακολουθούν οι ασφάλειες γενικής ευθύνης (15,59%).

Τα ακαθάριστα ασφάλιστρα έναντι πυρκαγιών και φυσικών καταστροφών σημείωσαν αύξηση κατά 3,62% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, ενώ ο αριθμός των συμβάσεων μειώθηκε κατά 6,59%.

Ο μεικτός όγκος ασφαλιστρών έναντι των ατυχημάτων και υγείας ήταν περίπου 1.070 εκατ. ΑΛΛ, αυξημένος κατά 2,82% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Τα ασφάλιστρα ζωής έφθασαν τα 1.021 εκατ. ΑΛΛ, σημειώνοντας αύξηση κατά 28,16% .

Ακαθάριστες αποζημιώσεις

Η πληρωμή των αποζημιώσεων αυξήθηκαν κατά 16,39%, ενώ οι περισσότερες από τις ακαθάριστες ασφαλιστικές αποζημιώσεις (63,10%) αφορούσαν στην ασφάλιση αυτοκινήτων (περίπου 2.751 εκατ. ΑΛΛ).

8. Άλλοι τομείς

- Εθνικό Σχέδιο Α/Κυβέρνησης για τον Αγροτικό Τομέα έτους 2018 – Προοπτικές συνεργασίας

Η ανάπτυξη του αγροτικού τομέα αποτελεί σημαντική προτεραιότητα της α/Κυβέρνησης, καθώς η συμβολή του στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας είναι αδιαμφισβήτητη. Το Εθνικό Σχέδιο για τον Αγροτικό Τομέα για το 2018, το οποίο είναι το σημαντικότερο των τελευταίων ετών, περιλαμβάνει τομεακές δράσεις για την Γεωργία, την Κτηνοτροφία, την Αλιεία και τη Γεωργική Μεταποίηση.

Ειδικότερα, πρόκειται για ένα πρόγραμμα στήριξης ύψους 20 εκατ. ευρώ, το οποίο στοχεύει στην αύξηση των εξαγωγών των γεωργικών, κτηνοτροφικών και αγροδιατροφικών προϊόντων, στον περιορισμό των εισαγωγών και στην καθιέρωση προτύπων ασφάλειας για τα τρόφιμα. Παράλληλα προβλέπει την σύσταση Οργανισμού Αγροτικής Ανάπτυξης, καθώς και τη δυνατότητα καταγραφής των αγροτών σε ηλεκτρονική πλατφόρμα και χορήγησης κάρτας αγρότη για την άντληση πληροφοριών σχετικά με τους τομείς, τις προϋποθέσεις και τις παροχές του προγράμματος κλπ. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ: <http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/60933>

Ήδη στο εν λόγω πλαίσιο έχει καταγραφεί το ενδιαφέρον της αλβανικής πλευράς για μεταφορά τεχνογνωσίας στον γεωργικό τομέα, συμπεριλαμβανομένου του αγροτουρισμού, καθώς και το αντίστοιχο ενδιαφέρον από μέρους των ελληνικών επιχειρήσεων του κλάδου.

Παράλληλα, αναμένεται να ξεκινήσει υποστηρικτικά το ευρωπαϊκό Πρόγραμμα IPARD για την τόνωση του αγροτικού τομέα, το οποίο εστιάζει, ειδικότερα, στην αύξηση των εξαγωγών γεωργικών, κτηνοτροφικών και αγροδιατροφικών προϊόντων, τον περιορισμό των εισαγωγών και την υιοθέτηση προτύπων ασφάλειας τροφίμων.

-Η στήριξη του τομέα φασόν έχει δώσει αποτελέσματα.

Οι πολιτικές στήριξης της βιομηχανίας του φασόν κατά την προηγούμενη θητεία της κυβέρνησης απέδωσαν αποτελέσματα, καθώς κατέστη δυνατή η μετάβαση από την ενεργή επεξεργασία (φασόν), σε έναν κλειστό κύκλο παραγωγής, αποφέροντας προστιθέμενη αξία στην οικονομία. Η απαλλαγή των μηχανημάτων και του εξοπλισμού από την επιβολή ΦΠΑ, καθώς και οι επιστροφές ΦΠΑ αποτελούν βασικά κίνητρα για τον εν λόγω κλάδο.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία INSTAT, οι εξαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων τον Ιανουάριο-Οκτώβριο ανήλθαν σε 97,7 δισ. ΑΛΛ, από 89,2 δισ. ΑΛΛ κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους.

Εξάλλου οι προσωρινές εισαγωγές για εσωτερική επεξεργασία έχουν καταγράψει αύξηση για το δεκάμηνο του 2017 σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, προεξοφλώντας μια καλή εξαγωγική επίδοση για τον εν λόγω κλάδο κατά την επόμενη περίοδο.

Σύμφωνα με στοιχεία της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων (DPD), οι εισαγωγές της εν λόγω κατηγορίας ανήλθαν σε 99,4 δισ. ΑΛΛ κατά το δεκάμηνο του 2017, από 85,8 δισ. ΑΛΛ που ήταν κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους.

Η κυβέρνηση κατήργησε τους τελωνειακούς δασμούς ως προς τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία του φασόν.

Η α/Κυβέρνηση στη δέσμη των φορολογικών μέτρων για το 2017 αποφάσισε να μειώσει όλη την κλίμακα των δασμών 2%, 6%, 10% και 15% επί των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία του φασόν σε 0%, καθώς τα προϊόντα που προορίζονταν για την ευρωπαϊκή αγορά παρουσίαζαν σοβαρές δυσκολίες, όσον αφορά το κόστος παραγωγής και κυρίως τις πρώτες ύλες.

Προκειμένου τα εν λόγω εμπορεύματα να επωφεληθούν από την προτιμησιακή καταγωγή, οι πρώτες ύλες θα πρέπει να προέρχονται από ΕΕ, ΕΦΤΑ ή ΣΕΦΤΑ, οι οποίες έχουν υψηλότερο κόστος και κατά συνέπεια λιγότερο ανταγωνιστικές τιμές για προϊόντα που παράγονται σε αυτόν τον κλάδο.

Η μείωση αυτών των τιμών θα δημιουργούσε ένα πιο ευνοϊκό κλίμα για αυτόν τον κλάδο, ενισχύοντας τις εξαγωγές και την ανταγωνιστικότητα στις διεθνείς αγορές.

Ενοικίαση με 1 μόνο ευρώ των κρατικών περιουσιακών στοιχείων για την βιομηχανία του φασόν.

Το 2014, το ΥΣ τροποποίησε τις διαδικασίες σχετικά με την ενοικίαση κρατικών περιουσιακών στοιχείων σε αλβανούς και ξένους επενδυτές για βιομηχανίες κατασκευών, ένδυσης και υποδηματοποιίας, μειώνοντάς την σε 1 ευρώ ετησίως. Η εν λόγω απόφαση δηλώνει την ανάγκη προσέλκυσης επενδύσεων και αξιοποίησης των απαξιωμένων δημοσίων περιουσιακών στοιχείων.

Η αγορά έχει αυξηθεί ραγδαία

Η βιομηχανία κατασκευής υποδημάτων και ειδών ένδυσης εξελίχθηκε τα τελευταία χρόνια, μέσω κλειστού κύκλου παραγωγής ειδών με την επωνυμία "Made in Albania" σε πολλές χώρες του κόσμου, από τις ΗΠΑ μέχρι την Ιαπωνία.

Χάρη στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται σήμερα στον κλάδο αυτόν, οι εταιρείες υλοποιούν συμβάσεις με παγκοσμίου φήμης επώνυμες εταιρείες στον τομέα της παραγωγής και εμπορίας ενδυμάτων και υποδημάτων, πραγματοποιώντας ολοκληρωμένους κύκλους παραγωγής από το στάδιο της επιλογής των πρώτων υλών μέχρι την παραγωγή έτοιμων προϊόντων.

Η άρση των τελωνειακών δασμών θα τους επιτρέψει να επεκτείνουν το φάσμα των εξαγωγών και να πουλήσουν τα προϊόντα τους σε άλλες αγορές όπου οι πιο ελκυστικές είναι η Ρωσική και της Λατινικής Αμερικής.

-1111 αιτήσεις για καταχώριση εθνικού εμπορικού σήματος.

Σημειώθηκε νέο ρεκόρ αιτήσεων για την καταχώριση εμπορικών σημάτων στη Γενική Διεύθυνση Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (DPPI). Σύμφωνα με πηγές της DPPI, κατατέθηκαν 1111 αιτήσεις για την καταχώριση εθνικών εμπορικών σημάτων, σημειώνοντας ιστορικά ρεκόρ. Οι αριθμοί αυτοί είναι ενδεικτικοί της συνειδητοποίησης από μέρους των τοπικών επιχειρήσεων σχετικά με τα οφέλη της προστασίας των εμπορικών σημάτων και το ενδιαφέρον των ξένων εταιρειών για την αλβανική αγορά.

Η αύξηση των αιτήσεων, σύμφωνα με το DPPI, είναι επίσης το αποτέλεσμα του υψηλού επιπέδου προώθησης που έχει αναλάβει η DPPI μέσω εθνικών εκστρατειών για ευαισθητοποίηση.

Το προσωπικό του DPPI είναι παρόν στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης, παρέχοντας επαγγελματική και συνεχή βοήθεια για την εγγραφή αντικειμένων βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Επίσης, το εν λόγω ρεκόρ είναι η εκπλήρωση των στόχων που απορρέουν από την "Εθνική Στρατηγική για την Πνευματική Ιδιοκτησία 2016-2020".

- Από την 1η Ιανουαρίου 2018, οι πολίτες και οι επιχειρήσεις στα Τίρανα θα πληρώνουν τα τέλη ύδρευσης με νέες τιμές.

Από την 1η Ιανουαρίου 2018 οι πολίτες και οι επιχειρήσεις στα Τίρανα θα πληρώνουν νέα τιμολόγια για την παροχή πόσιμου νερού.

Η απόφαση εγκρίθηκε στις αρχές Νοεμβρίου από την Ρυθμιστική Αρχή Υδάτων, καθορίζοντας νέα τιμή για τους οικογενειακούς και επιχειρηματικούς καταναλωτές στα Τίρανα

Νέα τιμή νερού στα Τίρανα

Οι νέες τιμές της Ρυθμιστικής Αρχής Υδάτων (ERRU) για την παροχή νερού και την αποχέτευση των αποβλήτων για το Δήμο Τιράνων για τους οικιακούς πελάτες αυξάνονται στα 65 ΑΛΛ / m³ από 45 ΑΛΛ / m³, ενώ για τους δημόσιους πελάτες στα 140 ΑΛΛ / m³. Ειδικότερα για τους ιδιώτες πελάτες η τιμή θα είναι 155 ΑΛΛ / m³, ενώ για την παραγωγή ποτών και πισίνων η τιμή του νερού θα είναι 170 ΑΛΛ / m³.

Επίσης για τα αρτοποιεία, τη χονδρική εμπορεία νερού και το ΥΗΕ του Lanabregas, οι τιμές θα είναι 95 ΑΛΛ / m³, 12 ΑΛΛ / m³ και 5 ΑΛΛ / m³ αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την κοινοποίηση της ERRU οι αλλαγές θα συμβάλουν στη βελτίωση των επιδόσεων της υδροδότησης και αποχέτευσης της πρωτεύουσας για τα επόμενα χρόνια.

Στους ισχύοντες τιμοκαταλόγους νερού που δημοσίευσε η Ρυθμιστική Αρχή Υδάτων, το κόστος του νερού στην πρωτεύουσα είναι φθηνότερο από ό, τι σε άλλες 12 πόλεις.

9. Εκδηλώσεις & εκθέσεις

- Επίσκεψη 30μελούς αποστολής στην 27η Διεθνή Έκθεση AGROTICA (Θεσ/νίκη, 1-4.2.2018)

Αποστολή 30 Αλβανών επιχειρηματιών, καθώς και στελεχών από τους αρμοδίους φορείς της αγροβιομηχανίας, Εθνικό Συμβούλιο Αγροβιομηχανίας (KASH) και ABMC, συνοδευόμενοι από τον επικεφαλής του Γραφείου ΟΕΥ Τιράνων κ. Σαράντη Μοσχόβη, Σύμβουλο ΟΕΥ Α΄, επισκέφθηκαν την εν θέματι Διεθνή Έκθεση, στο πλαίσιο του Προγράμματος Hosted Buyers της HELLEXPO. Η Δ.Ε. AGROTICA η οποία διοργανώνεται από τη ΔΕΘ HELEXPO, σε διετή βάση, είναι η μεγαλύτερη εκθεσιακή εκδήλωση του κλάδου της αγροτικής οικονομίας στα Βαλκάνια και την ΝΑ Μεσόγειο, καλύπτοντας επιφάνεια 34.500 m² εκθεσιακού χώρου. Συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικότερων εκθέσεων του αγροτικού τομέα της Ευρώπης, με περισσότερους από 120.000 επισκέπτες από την εσωτερική αγορά και από 30 χώρες, οι οποίοι στο σύνολο τους είναι εμπορικοί επισκέπτες, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους Hosted Buyers και στα b2b meetings.

Όντας στο επίκεντρο των εξελίξεων του αγροτικού κλάδου, η Δ.Ε. AGROTICA αποτελεί πύλη για την ανάπτυξη των αγροτικών επιχειρήσεων, ενώ με τη διεθνή της ακτινοβολία συμβάλλει ουσιαστικά στο «άνοιγμα» νέων αγορών, στην ενίσχυση της εικόνας, καθώς και στην προώθηση των αγροτικών μηχανημάτων, εξοπλισμών, εφοδίων και υπηρεσιών.

Παράλληλα, συνιστά πύλη για την αγροτική καινοτομία, αφού δίνει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να παρουσιάσουν καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και πύλη για την αγροτική ενημέρωση, στο πλαίσιο της οποίας διεξάγονται διεθνή αγροτικά συνέδρια, ενημερωτικές ημερίδες υψηλού ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος και εκδηλώσεις, δημιουργώντας ένα πλέγμα αναβάθμισης του γνωστικού αντικείμενου του αγροτικού κλάδου.

Το Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων διοργάνωσε επίσκεψη, σκοπός της οποίας ήταν η διερεύνηση συνεργασιών και η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ Ελλήνων και Αλβανών επιχειρηματιών για την ανάληψη δράσεων αμοιβαίου ενδιαφέροντος στον αγροτικό τομέα, προκειμένου αυτές να διακριβωθούν και προωθηθούν κατάλληλα στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Γραφείου μας κατά το τρέχον έτος.

Ειδικότερα σε συνέχεια και της κατά γενική ομολογία επιτυχούς διοργάνωσης πέρυσι του 1ου Ελληνο-Αλβανικού Εργαστηρίου στον αγροτικό τομέα (Κορυτσά, 5/4/2017), το Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων εξετάζει τη διοργάνωση εκδήλωσης δικτύωσης για την ανάπτυξη συνεργειών στον αγροτικό τομέα στους τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος που θα εντοπισθούν προσεχώς.

- Επιχειρηματική αποστολή ιταλικών επιχειρήσεων στα Τίρανα (18-20.2.2018).

Πραγματοποιήθηκε επιχειρηματική αποστολή με την συμμετοχή 200 ιταλικών επιχειρήσεων και φορέων με επικεφαλής τον Γενικό Γραμματέα για την Οικονομική Ανάπτυξη κ. Ivan Scalfarotto. Σκοπός της ήταν η εντατικοποίηση της ήδη ισχυρής οικονομικής συνεργασίας μεταξύ της Ιταλίας και Αλβανίας, με την περαιτέρω ενίσχυση των εμπορικών και επενδυτικών ευκαιριών στους τομείς της αγρο-βιομηχανίας, της ενέργειας και των υποδομών, καθώς αυτοί, όπως και ο τουρισμός, αποτελούν τομείς προτεραιότητας της α/Κυβέρνησης.

Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα της τριήμερης επιχειρηματικής αποστολής, περιελάμβανε Επιχειρηματικό Φόρουμ και B2B συναντήσεις με αλβανούς επιχειρηματίες.

Ειδικότερα το Επιχειρηματικό Φόρουμ, όπου οι Ιταλοί επιχειρηματίες είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν σχετικά με την αλβανική οικονομία και τις επενδυτικές ευκαιρίες στη χώρα, ήταν διαρθρωμένο σε θεματικές ενότητες με αντικείμενα τις υποδομές, την ενέργεια, την αγρο-βιομηχανία και τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ιταλικής Υπηρεσίας Αναπτυξιακής Συνεργασίας και των Διεθνών Οργανισμών (ΕΕ, WB, EBRD, WBIF).

Στο εν λόγω Επιχειρηματικό Φόρουμ, παρένβησαν με ομιλίες τους, από ιταλικής πλευράς, ο Ιταλός Πρέσβης, ο Πρόεδρος του Οργανισμού για την Προώθηση Εξωτερικού Εμπορίου και τη Διεθνοποίηση των Ιταλικών Επιχειρήσεων (ICE), ο Διευθύνων Σύμβουλος της Υπηρεσίας Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (SACE), ο Πρόεδρος της Γενικής Συνομοσπονδίας της Ιταλικής Βιομηχανίας (CONFINDUSTRIA), ο Αντιπρόεδρος της Ένωσης Ιταλικών Τραπεζών (ABI), η Διευθύνουσα Σύμβουλος του Οργανισμού για τη στήριξη της Διεθνοποίησης των ιταλικών επιχειρήσεων σε τρίτες χώρες (SIMEST) και ο Πρόεδρος της εταιρείας χρηματοδοτήσεων και μετοχικού κεφαλαίου FINEST, η οποία από το 1991 συμμετέχει ενεργά στην προώθηση διεθνών προγραμμάτων εταιρειών που εδρεύουν στη Βορειοανατολική Ιταλία προς τις γειτονικές αναδυόμενες αγορές.

Παράλληλα, ιδιαίτερη σημαντική ήταν η παρουσία της α/Κυβέρνησης με τη συμμετοχή του Α/ΠΘ, κ. Edi Rama και των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Προστασίας των Επιχειρήσεων, Υποδομών και Ενέργειας, καθώς και Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, οι οποίοι συμμετείχαν στις αντίστοιχες θεματικές ενότητες του Φόρουμ.

Σύμφωνα με το ICE, που ήταν ο κύριος διοργανωτής της εκδήλωσης, σε συνεργασία με την ιταλική Πρεσβεία, στο Φόρουμ συμμετείχαν επίσης, η εκτελεστική Δ/ντρια του Οργανισμού Προσέλκυσης Ξένων Επενδύσεων (AIDA), δύο αντιπροσωπείες από το Κόσσοβο και την πΓΔΜ, με τους επικεφαλής των Οργανισμών Προώθησης Επενδύσεων και Εξαγωγών, καθώς και περίπου 350 επιχειρήσεις από την Αλβανία, το Κόσσοβο και την πΓΔΜ, συμπεριλαμβανομένων των ιταλικών επιχειρήσεων.

**«HELLENIC – ALBANIAN BUSINESS INDEX»
Έκδοση του Γραφείου ΟΕΥ Πρεσβείας Τιράνων**

Ένα χρήσιμο εργαλείο για τον έλληνα επιχειρηματία στην αλβανική αγορά

**Διαθέσιμη τώρα και σε κινητά τηλέφωνα (iOS & ANDROID)
από τις αντίστοιχες μηχανές αναζήτησης πληκτρολογώντας
«HELLENIC – ALBANIAN BUSINESS INDEX».**

Πρόκειται για βάση δεδομένων με περισσότερα από 130 επιχειρηματικά προφίλ, σε τρεις γλώσσες (ελληνικά, αλβανικά και αγγλικά),

Καλύπτει ευρύ φάσμα τομέων, όπως τράπεζες, τηλεπικοινωνίες, πληροφορική, εμπόριο, βιομηχανία, υγεία, εκπαίδευση, κατασκευές και δομικά υλικά κ.ά. (στοιχεία επικοινωνίας, έτος ίδρύσεως, προσωπικό, επενδυμένο κεφάλαιο, μέσος ετήσιος τζίρος και περιγραφή επιχείρησης).

Γρήγορη αναζήτηση, αλφαβητικά και ανά κλάδο.

Μάθετε επίσης για το είδος των υπηρεσιών που παρέχει Γραφείο ΟΕΥ της Ελληνικής Πρεσβείας Τιράνων εντελώς ΔΩΡΕΑΝ στις ελληνικές επιχειρήσεις.

Αναζητήστε χρήσιμες πληροφορίες στο κινητό σας από τον επίσημο «Οδηγό Επιχειρείν στην Αλβανία» (σύσταση εταιρείας, φορολογία, ασφαλιστικές εισφορές, αλβανική οικονομία, εξωτερικό εμπόριο, θεσμικό πλαίσιο επενδύσεων κ.ά. (διαθέσιμα μόνο στην ελληνική γλώσσα).

* * *

**ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ
HELLENIC BUSINESS ASSOCIATION OF ALBANIA**

www.hbaa.al

Η Ένωση Ελληνικών Επιχειρήσεων (ΕΕΕΑ) στην Αλβανία, η οποία συστάθηκε το 2003, είναι ο μοναδικός ιδιωτικός φορέας εκπροσώπησης των ελληνικών και ομογενειακών επιχειρήσεων.

Μέλη της ΕΕΕΑ, είναι οι μεγαλύτερες ελληνικές και μικτές επιχειρήσεις σε τομείς της οικονομίας όπως τραπεζικός, τηλεπικοινωνίες, υγεία, κατασκευές, εμπόριο, υπηρεσίες κ. ά.

Η ΕΕΕΑ συμμετέχει ενεργά σε όλες τις πλατφόρμες διαλόγου μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και συμβάλει στην βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος στην Αλβανία.